

តារាងជំនួសសេដ្ឋកិច្ច ~ ស្ថានភាពក្រៅប្រទេស

តារាង ២. អត្រាអតិផរណានៃដៃគូពាណិជ្ជកម្មជ្រើសរើស ពីឆ្នាំ២០០១-២០០៦ (កំណើនជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន-មធ្យមភាគតាមការិយបរិច្ឆេទ)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006					2005
					Q4	Q1	Q2	Q3	Q4		
ប្រទេសអាស៊ានជ្រើសរើស											
កម្ពុជា	-0.6	3.2	1.2	4.0	6.6	6.1	4.5	4.9	3.4		5.8
ឥណ្ឌូនេស៊ី	11.5	13.2	8.3	8.3	17.3	16.9	15.5	14.9	6.1		10.5
ម៉ាឡេស៊ី	1.4	1.8	1.1	1.6	3.4	3.9	4.1	3.6	3.1		3.1
សិង្ហបុរី	1.0	-0.4	0.5	1.7	1.1	1.4	1.2	0.7	0.6		0.5
ថៃ	1.7	0.6	1.8	2.7	6.0	5.7	6.0	3.6	3.3		4.5
វៀតណាម	-0.4	3.8	3.2	8.3	10.0	10.3	-	-	-		8.2
ប្រទេសអាស៊ីជ្រើសរើស											
ចិន	0.9	-0.7	1.2	3.9	1.4	1.2	1.4	1.4	1.8		1.8
ហុងកុង	-1.3	-3.0	-2.6	-0.4	1.8	2.0	2.1	2.3	2.2		1.1
កូរ៉េខាងត្បូង	4.4	2.7	3.5	3.5	2.5	2.4	2.3	2.5	2.4		2.8
តៃវ៉ាន់	-0.01	-0.2	-0.3	1.6	2.5	1.4	1.5	-0.3	-0.1		2.3
ប្រទេសឧស្សាហកម្មជ្រើសរើស											
អឺរ៉ុប-១២	2.6	2.2	2.1	2.2	2.4	2.3	2.3	2.1	1.8		2.2
ជប៉ុន	-0.6	-0.9	-0.3	Nil	-0.5	0.4	0.7	0.6	0.3		-0.3
សហរដ្ឋអាមេរិក	2.8	1.6	2.3	2.7	3.7	3.7	4.0	3.3	1.9		3.4

Sources: International Monetary Fund, Economist and National Institute of Statistics

តារាង ៣. អត្រាប្តូរប្រាក់ធៀបនឹងដុល្លារនៃរូបិយវត្ថុរបស់ដៃគូពាណិជ្ជកម្មជ្រើសរើស ពីឆ្នាំ២០០១-២០០៦ (មធ្យមភាគតាមការិយបរិច្ឆេទ)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006					2005
					Q4	Q1	Q2	Q3	Q4		
ប្រទេសអាស៊ានជ្រើសរើស											
កម្ពុជា (រៀល)	3,916.3	3,912.1	3,973	4,016.3	4,154.3	4,081.3	4,095.3	4,145.3	4,129.4		4,092.5
ឥណ្ឌូនេស៊ី (រូប៊ី)	10,261	9,311	8,577	8,938	9,999	9,175	9,115	9,122	9,124		9,705
ម៉ាឡេស៊ី (រីងហ្គីត)	3.80	3.80	3.80	3.80	3.78	3.73	3.65	3.67	3.62		3.79
សិង្ហបុរី (ដុល្លារសិង្ហបុរី)	1.79	1.79	1.74	1.69	1.69	1.63	1.59	1.58	1.56		1.66
ថៃ (បាត)	44.4	42.9	41.5	40.2	41.02	39.3	38.1	37.7	36.5		40.2
វៀតណាម (ដុង)	14,725	15,280	15,510	-	15,907	15,921	-	-	-		15,859
ប្រទេសអាស៊ីជ្រើសរើស											
ចិន (យ៉ួន)	8.28	8.28	8.28	8.28	8.08	8.05	8.01	7.97	7.86		8.19
ហុងកុង (ដុល្លារហុងកុង)	7.80	7.80	7.78	7.79	7.75	7.76	7.76	7.78	7.78		7.78
កូរ៉េខាងត្បូង (វ៉ុន)	1,291	1,251	1,192	1,145	1,036	976	949	955	938		1,024
តៃវ៉ាន់ (ដុល្លារតៃវ៉ាន់-NT\$)	33.8	34.5	34.4	33.6	33.4	32.3	32.2	32.8	32.8		32.1
ប្រទេសឧស្សាហកម្មជ្រើសរើស											
អឺរ៉ុប-១២ (អឺរ៉ូ)	1.12	1.06	0.89	0.80	0.84	0.83	0.80	0.78	0.78		0.80
ជប៉ុន (យ៉េន)	121.5	125.4	115.9	108.2	117.2	116.9	114.5	116.3	117.8		110.2

Sources: International Monetary Fund, Economist and National Bank of Cambodia

តារាង ៤. ថ្លៃផលិតផលជ្រើសរើសនៅលើទីផ្សារពិភពលោក ពីឆ្នាំ២០០១-២០០៦ (មធ្យមភាគតាមការិយបរិច្ឆេទ)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006					2005
					Q4	Q1	Q2	Q3	Q4		
ពោត (US No. 2) - US (\$/តោន)	81.18	89.98	95.42	110.65	90.64	95.37	99.95	108.67	140.18		89.19
ប្រេងឆា- អឺរ៉ុបបាយព្យ (€/តោន)	259.13	353.91	402.03	427.47	391.52	395.75	397.87	446.85	494.92		381.32
អង្ករ (Thai 100%B) - បារាំង (\$/តោន)	160.81	178.59	182.22	221.67	259.40	275.12	283.86	289.91	279.10		262.88
សណ្តែកស្បូវ (US No. 1) - US (\$/តោន)	163.89	182.58	218.86	262.03	210.42	210.96	207.02	207.38	230.17		224.25
ប្រេងឆា-ឌូបៃ (\$/ធុង)	22.8	23.9	26.8	33.5	52.99	57.89	65.03	67.00	56.39		50.14
សំរាង - US Gulf coast (សែន/លីត្រ)	19.5	19.1	23	30.9	42.29	41.18	55.89	52.70	41.02		42.19
ម៉ាស៊ូត (ស្តាន់ដ័រតិច លេខ២) - US Gulf coast (សែន/លីត្រ)	18.72	17.85	21.63	29.48	49.90	47.72	55.89	55.66	46.11		44.35

Sources: Food and Agriculture Organisation and US Energy Information Administration.

តារាងជំនាញសេដ្ឋកិច្ច ~ ស្ថានភាពក្នុងប្រទេស

សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗ

នៅត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០០៦ តំរោងវិនិយោគបានអនុម័ត និងវិស័យទេសចរណ៍ បានកើនឡើង ប៉ុន្តែគំរោងសាងសង់ និងជញ្ជីងពាណិជ្ជកម្ម បានធ្លាក់ចុះ ធ្លាក់ចុះនឹងត្រីមាសមុន ។ កំណើនវិនិយោគ និងវិស័យទេសចរណ៍ និងផ្តល់ កំណើនបន្ថែម ហើយបង្កើតឱកាសការងារកាន់តែច្រើន ប៉ុន្តែការធ្លាក់ចុះ សកម្មភាពសាងសង់ និងប៉ះពាល់អវិជ្ជមានទៅលើកំណើននេះ ។

នៅត្រីមាសទី៤ ២០០៦ តំរោងវិនិយោគឯកជនគិតជាទ្រព្យសកម្មជាប់លាប់ បានអនុម័ត កើនឡើងខ្លាំង ជិតបួនដងនៃត្រីមាសមុន ដល់ ៩៧១,៩លានដុល្លារ ។ កត្តាដែលបង្កកំណើននេះ គឺគំរោងអនុម័តក្នុងវិស័យសេវាកម្ម និងកសិកម្ម ។ គំរោងអនុម័តក្នុងវិស័យសេវាកម្មកើនដល់ ៧៤០,៧លានដុល្លារ រីឯកសិកម្ម ៨៨ដង នៃត្រីមាសមុន គំរោងអនុម័តខាងវិស័យសាងសង់មាន ៣៦៩,៣លានដុល្លារ ខាងទេសចរណ៍ ៣១៥,៣លានដុល្លារ និងសេវាកម្មដទៃទៀត ៥៦,១លាន ដុល្លារ ។ គំរោងអនុម័តក្នុងវិស័យកសិកម្ម កើនពីកំរិតសូន្យនៅត្រីមាសទី៣ ដល់ ១៥៤,៦លានដុល្លារ រីឯគំរោងអនុម័តក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្ម ធ្លាក់ចុះ ៥៥% មកត្រឹម ៧៦,៦លានដុល្លារ នៅត្រីមាសទី៤ ២០០៦ ប៉ុន្តែខាងផ្នែក កាត់ដេរ វាកើន ១២% ដល់ ២៦,១លានដុល្លារ ។ សរុបមកមាន ២២គំរោង វិនិយោគឯកជនត្រូវបានអនុម័ត ហើយគេរំពឹងថានឹងត្រូវការពលករប្រមាណ ៥៧.៨៨៧នាក់ ដែលក្នុងនោះ វិស័យកសិកម្មត្រូវការ ៣៦.៧៥៤នាក់ សំរាប់ ៧គំរោង ឧស្សាហកម្មត្រូវការ ១៣.៩១៥នាក់ សំរាប់ ១១គំរោង និងសេវាកម្ម ត្រូវការ ៧.២១៨នាក់ សំរាប់ ៤គំរោង ។

ការទទួលបានលក្ខខណ្ឌអនុគ្រោះបំផុតខាងពាណិជ្ជកម្ម (MFN) និងការ គោរពស្តង់ដារអង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ គឺជាចំណុចវិជ្ជមានសំរាប់ឱ្យកម្ពុជា ទាក់ទាញវិនិយោគិន ពីព្រោះវាផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យទទួលបានទុនវិនិយោគ និង ឱកាសនាំចេញច្រើនថែមទៀត ។

នៅត្រីមាសទី៤ ២០០៦ ការអនុម័តគំរោងសាងសង់នៅភ្នំពេញ ថយចុះ ១៨% ធ្លាក់ចុះនឹងត្រីមាសមុន មកត្រឹម ៧៨,១លានដុល្លារ ។ ផ្ទះល្វែង និង សំណង់ដទៃទៀត ធ្លាក់ចុះ ១៩% មកត្រឹម ៥៤,៥លានដុល្លារ និង ៣៣% មកត្រឹម ១៣,៩លានដុល្លារ រីឯសំណង់ភូមិគ្រឹះនិងផ្ទះ កើន ២៨% ដល់ ៩,៧លាន ដុល្លារ ។ ធ្លាក់ចុះនឹងត្រីមាសដូចគ្នា ឆ្នាំ២០០៥ អនុម័តគំរោងសាងសង់ កើន ៨,៨% ដោយក្នុងនោះ សំណង់ផ្ទះល្វែងកើន ២១% ហើយភូមិគ្រឹះនិងផ្ទះ កើន ៨០% ។ នៅពេញមួយឆ្នាំ២០០៦ អនុម័តគំរោងសាងសង់ មាន ៥២៤,៨លាន ដុល្លារ រីកើន ៤៦% ធ្លាក់ចុះនឹងឆ្នាំមុន ។ សំណង់ផ្ទះល្វែងមាន ១៦៨,៥លាន ដុល្លារ រីឯស្ទឹង ៣២% នៃអនុម័តគំរោងសាងសង់សរុប រីឯភូមិគ្រឹះនិងផ្ទះ មាន ៣៣,១លានដុល្លារ រី ៦,៣% នៃសំណង់ទាំងអស់ ។

នៅត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០០៦ ជញ្ជីងពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា មានឱនភាព ៧០,៤លានដុល្លារ បន្ទាប់ពីមានអតិរេក ២៣,២លានដុល្លារ នៅត្រីមាសមុន ។ ការនាំចេញសរុបធ្លាក់ចុះ រីឯការនាំចូលសរុបបានបន្តកើនឡើងជាច្រើនត្រីមាស មកហើយ ។ នៅត្រីមាសទី៤ ការនាំចេញរបស់កម្ពុជា ធ្លាក់ចុះ ៨,៨% ធ្លាក់ចុះនឹងត្រីមាសមុន មកត្រឹម ៧៣៦,៧លានដុល្លារ ។ តាមធម្មតា ការនាំចេញ តែងធ្លាក់ចុះនៅត្រីមាសទី៤ ជាពិសេសការនាំចេញផលិតផលកាត់ដេរ ពីព្រោះ វាជាប់ទាក់ទងនឹងរដូវកាលទិញកាត់ដេរនៃប្រទេសភាគខាងជើង ។ ដូច្នេះការ ធ្លាក់ចុះនេះ វាដើរតាមលំនាំធម្មតាទេ ។ ការនាំចេញក្នុងវិស័យកាត់ដេរ ធ្លាក់ចុះ ៨,៤% មកត្រឹម ៧១៦,០លានដុល្លារ ក្នុងនោះការនាំចេញសំលៀកបំពាក់

ធ្លាក់ចុះ ៨,៤% មកត្រឹម ៦៩៥,០លានដុល្លារ រីឯការនាំចេញផ្សេងៗ ធ្លាក់ចុះ ៨,៥% មកត្រឹម ១៧,៣លានដុល្លារ ហើយវាយនភ័ណ្ឌឡើងធ្លាក់ចុះ ១៧,៨% មកត្រឹម ៣,៧លានដុល្លារ ។ ការនាំចេញក្នុងវិស័យកសិកម្ម ក៏ធ្លាក់ចុះអស់ ១៩% ដែរ មកត្រឹម ២០,៧លានដុល្លារ ។ ការនាំចេញត្រី ធ្លាក់ចុះ ១៣% មកត្រឹម ១,៤លានដុល្លារ កៅស៊ូ ២៥% មកត្រឹម ១០,២លានដុល្លារ និងឈើ ៣២% មកត្រឹម ១,៧លានដុល្លារ រីឯការនាំចេញអង្ករ កើនពីកំរិតសូន្យនៅ ត្រីមាសមុន ដល់ ០,៨លានដុល្លារ ។ ធ្លាក់ចុះនឹងត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០០៥ ការ នាំចេញសរុប កើន ១៤% ។

នៅត្រីមាសទី៤ ២០០៦ ការនាំចូលកើន ២,៩% ដល់ ៨០៧,១លានដុល្លារ ។ ការនាំចូលសំភារៈសំណង់ ថយចុះ ១៦% ធ្លាក់ចុះនឹងត្រីមាសមុន មកត្រឹម ៣៥,៨លានដុល្លារ ក្នុងនោះ ការនាំចូលស៊ីម៉ង់ត៍ និងដែក ធ្លាក់ចុះ ១៣% មកត្រឹម ១៣,៨លានដុល្លារ និង ៣០% មកត្រឹម ១២,៦លានដុល្លារ រីឯការ នាំចូលបរិក្ខារសំណង់ កើន ១១% ដល់ ៩,៤លានដុល្លារ ។ ការនាំចូលសំរាំង កើនបន្តិចបាន ០,៨% ដល់ ១៣,២លានដុល្លារ (៤២.៣១០តោន) រីឯការនាំចូល ម៉ាស៊ីន ធ្លាក់ចុះ ៩,៦% មកត្រឹម ២៧,២លានដុល្លារ (៩៥.៧០០តោន) ។

នៅត្រីមាសទី៤ ២០០៦ ភ្ញៀវបរទេសសរុបមកដល់កម្ពុជា កើន ៣៩% ធ្លាក់ចុះនឹងត្រីមាសមុន ដល់ ៥១៦.០៩៩នាក់ ។ ភ្ញៀវមកដល់តាមផ្លូវគោក និងផ្លូវទឹក កើន ៣០% ដល់ ១៩១.០០៥នាក់ ហើយភ្ញៀវមកដល់តាមផ្លូវ អាកាសកើន ៤៥% ដល់ ៣២៥.០២៤នាក់ ក្នុងនោះអាកាសយានដ្ឋាន ភ្នំពេញទទួលបាន ១២៩.៧៨៧នាក់ ។ ភ្ញៀវមកសំរាកលំហែ កើន ៣២% ដល់ ៤២៥.០៨៩នាក់ ហើយភ្ញៀវចូលដោយកិច្ចការជំនួញ ធ្លាក់ចុះ ២,៩% មកត្រឹម ៣២,៧២៩នាក់ ។ ធ្លាក់ចុះនឹងត្រីមាសទី៤ ២០០៥ ចំនួនភ្ញៀវចូល សរុប កើន ២៤% ក្នុងនោះភ្ញៀវមកតាមផ្លូវអាកាសកើន ២៩% ហើយ តាមផ្លូវគោកនិងផ្លូវទឹក កើន ១៦% ។ ភ្ញៀវមកសំរាកលំហែ កើនឡើង ២២% ។ នៅឆ្នាំ២០០៦ ភ្ញៀវមកដល់កម្ពុជាមានសរុប ១.៧៥៩.៥៨៩នាក់ រីកើន ២១% ធ្លាក់ចុះនឹងឆ្នាំមុន ។ ភ្ញៀវទេសចរមកដល់ខេត្តសៀមរាប កើន ២៤% ដល់ ៨៥៦.៥១០នាក់ ។ ជាលទ្ធផល មានការសាងសង់សណ្ឋាគារ ជាច្រើននៅកម្ពុជា ។ នៅឆ្នាំ២០០៦ សណ្ឋាគារមានទាំងអស់ ៣៥១ រី កើនឡើង ១១% ធ្លាក់ចុះនឹងឆ្នាំមុន ។

ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ

ថវិការដ្ឋាភិបាលនៅត្រីមាសទី៤ មានអតិរេក ១២០,៧ពាន់លានរៀល ធ្លាក់ចុះនឹង ឱនភាព ១៩១,៩ពាន់លានរៀល នៅត្រីមាសមុន ។ ចំណូល និងចំណាយថវិកា កើនឡើងយ៉ាងខ្លាំង ហើយចំណូលដ៏ច្រើននោះ អាចទូទាត់ចំណាយរដ្ឋាភិបាល បានទាំងអស់នៅត្រីមាសទី៤ ។ ក្នុងអំឡុងពេលនោះ ការប្រមូលចំណូលសរុប កើន ៦៤% ធ្លាក់ចុះនឹងត្រីមាសមុន ដល់ ១១៩៩,២ពាន់លានរៀល ។ ការ ប្រមូលពន្ធ គឺជាប្រភពចំណូលដែលបង្កើនចំណូលចរន្តបាន ១៨% ដល់ ៨៤៤,៤ពាន់លានរៀល ។ អាករលើតំលៃបន្ថែម កើនឡើង ១៣% ដល់ ២៤៤,៦ពាន់លានរៀល អាករពិសេស កើន ២២% ដល់ ១២៥,៩ពាន់លាន រៀល និងពន្ធកម្ម កើន ២៧% ដល់ ២០០,០ពាន់លានរៀល ហើយទាំងអស់ នេះធ្វើអោយចំណូលពន្ធសរុបកើន ១៧% ដល់ ៦៦១,៣ពាន់លានរៀល ។ នៅត្រីមាសទី៤ ការប្រមូលចំណូលមិនមែនពន្ធ កើន ២១% ដល់ ១៨៣,១ពាន់លានរៀល ក្នុងនោះ ទាំងអាជីវកម្មព្រៃឈើ ប្រៃសណីយ៍និង

តារាងជំនាញសេដ្ឋកិច្ច ~ ស្ថានភាពក្នុងប្រទេស

ទូរគមនាគមន៍ កើនឡើងមួយជាបី ដល់ ០.៩ពាន់លានរៀល និង ៣០.០ពាន់លានរៀល រីឯចំណូលពីវិស័យទេសចរណ៍ កើន ១៤% ដល់ ១៤.១ពាន់លានរៀល ។ ចំណូលមូលធន កើន ១០% ដល់ ៣៤៩.៨ពាន់លានរៀល រីឯចំណូលពីឯកជនភារូបនីយកម្ម ធ្លាក់ចុះ ៣៩% មកត្រឹម ៩.៤ពាន់លានរៀល ។ ធៀបនឹងអំឡុងពេលដូចគ្នា ឆ្នាំ២០០៥ ចំណូលថវិកាកើន ៤៥% ក្នុងនេះចំណូលពន្ធ និងមិនមែនពន្ធ កើន ១៩% និង ២៤% រីឯចំណូលមូលធន កើនឡើងជិតមួយជាបី ។

ចំណាយថវិកា កើន ១៧% ដល់ ១០៧៨.៤ពាន់លានរៀល ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ។ ចំណាយចរន្តកើន ២០% ដល់ ៧២៨.៧ពាន់លានរៀល ក្នុងនេះចំណាយលើរដ្ឋបាលសេដ្ឋកិច្ច កើន ៩.៥% ដល់ ១៧០.១ពាន់លានរៀល រដ្ឋបាលទូទៅ កើន ១៣% ដល់ ១៣៤.៩ពាន់លានរៀល និង សន្តិសុខនិងការពារជាតិ កើន ៤៧% ដល់ ៩២.០ពាន់លានរៀល រីឯចំណាយលើការអប់រំ និងសុខាភិបាល កើនមួយជាបី ដល់ ២៨១.៣ពាន់លានរៀល ។ នៅត្រីមាសទី៤ ចំណាយលើប្រវត្តិវិទ្យាស្រាវជ្រាវ មាន ២៤០.៧ពាន់លានរៀល រី កើន ៤.០% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ។ ក្នុងពេលជាមួយគ្នា ចំណាយមូលធន ធ្លាក់ចុះ ១០% មកត្រឹម ៣៤៩.៨ពាន់លានរៀល ក្នុងនេះ ៣២% ជាថវិកាក្នុងស្រុក និង ៦៨% ជាថវិកាក្រៅស្រុក ។

អគិរិយា និងអន្តរជាតិ

នៅត្រីមាសទី៤ ថ្លៃទំនិញទូទៅ នៅភ្នំពេញ ធ្លាក់ចុះ ០.៣% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ក្នុងនេះ ថ្លៃម្ហូបអាហារ ថ្លៃដឹកជញ្ជូននិងទូរគមនាគមន៍ ធ្លាក់ចុះ ០.៩% និង ០.៧% រីឯថ្លៃសំបុត្របំបែក ការថែទាំសុខភាព និងការអប់រំ កើន ០.៨% ០.២% និង ០.៤% ។ ធៀបនឹងត្រីមាសដូចគ្នា ឆ្នាំ២០០៥ ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់ កើន ៣.៤% ដោយថ្លៃអប់រំ កើន ១.៣% ថែទាំសុខភាព កើន ២.២% ម្ហូបអាហារ ៣.៣% និងដឹកជញ្ជូន ៦.៨% ។ បន្ទាប់ពីមានការធ្លាក់ចុះថ្លៃប្រេងនៅលើពិភពលោក ថ្លៃប្រេងសាំងមានផលប៉ះពាល់តិចជាងមុន លើការប្រែប្រួលថ្លៃទំនិញទូទៅ ហើយការឡើងថ្លៃម្ហូបអាហារ ជាពិសេសសាច់ជ្រូក គោ មាន់ និងទា ជាកត្តាចំបងដែលធ្វើអោយថ្លៃទំនិញទូទៅនៅភ្នំពេញកើនឡើងក្នុងមួយឆ្នាំកន្លងទៅ ។

ទល់នឹងដុល្លារUS ប្រាក់រៀលប្តូរបាន ៤១២៩.៤រៀល/ដុល្លារ រីឯថ្លៃ ០.៤% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន និង ០.៦% ធៀបនឹងត្រីមាសដូចគ្នា ២០០៥ ។ ប្រាក់រៀលធ្លាក់ថ្លៃ ២.៤% ទល់នឹងប្រាក់បាតថៃ ប៉ុន្តែទល់នឹងប្រាក់ដុល្លារ រៀល វានៅរក្សាថ្លៃដដែល ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ដោយប្តូរបាន ២៤.៩រៀល/១០០ដុល្លារ ។ ធៀបនឹងត្រីមាសទី៤ ២០០៥ ប្រាក់រៀលធ្លាក់ថ្លៃ ១១% ទល់នឹងប្រាក់បាតថៃ ប៉ុន្តែឡើងថ្លៃ ៤.៦% ទល់នឹងប្រាក់ដុល្លារ រៀល ។

ការវិនិយោគវិនិយោគ

នៅត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០០៦ រូបិយវត្ថុទូទៅ (M2) កើន ៧.៤% ដល់ ៦៩៤២.៣ពាន់លានរៀល ។ ធាតុផ្សំផ្សេងៗរូបិយវត្ថុទូទៅ គឺរូបិយវត្ថុក្រៅធនាគារ និងបញ្ជីក្នុងធនាគារ ។ រូបិយវត្ថុក្នុងស្រុកក្រៅធនាគារ កើន ៥.៨% ដល់ ១៥៩៩.៦ពាន់លានរៀល ប្រាក់រៀលក្នុងធនាគារ កើន ១.៩% ដល់ ១៤៦.៧ពាន់លានរៀល និងរូបិយវត្ថុបរទេសក្នុងធនាគារ កើន ៨.១% ដល់ ៥១៩៦.០ពាន់លានរៀល ។ ធៀបនឹងពេលដូចគ្នា ឆ្នាំ២០០៥ រូបិយវត្ថុទូទៅ

កើន ៣៨% ក្នុងនេះ រូបិយវត្ថុក្រៅធនាគារ និងរូបិយវត្ថុបរទេសក្នុងធនាគារ កើន ២៥% និង ៤៥% ប៉ុន្តែប្រាក់រៀលក្នុងធនាគារ ធ្លាក់ចុះ ៤.៣% ។ ទ្រព្យសកម្មនៃប្រព័ន្ធរូបិយវត្ថុ គឺជាប្រភពចំបងនៃរូបិយវត្ថុទូទៅ ។ នៅត្រីមាសទី៤ ទ្រព្យសកម្មក្នុងស្រុកសុទ្ធ កើន ៤៣% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ដល់ ២៨២.០ពាន់លានរៀល ហើយទ្រព្យសកម្មបរទេសសុទ្ធ កើន ៣.៨% ដល់ ៧២២៤.៣ពាន់លានរៀល ។ ឥណទានក្នុងស្រុក ដែលជាចំណែកមួយនៃទ្រព្យសកម្មក្នុងស្រុកសុទ្ធ កើន ១២% ដល់ ២៦៧៦.៥ពាន់លានរៀល ក្នុងនោះឥណទេយ្យលើរដ្ឋាភិបាល កើន ៥.៩% ដល់ ២៨៦.៦ពាន់លានរៀល បញ្ជីរដ្ឋាភិបាលកើន ៦.៧% ដល់ ១២៤០.០ពាន់លានរៀល ហើយឥណទានវិស័យឯកជនកើន ១០% ដល់ ៣៦២៩.៨ពាន់លានរៀល ។ ចំពោះទ្រព្យសកម្មផ្សេងៗទៀត វាមានតំលៃអវិជ្ជមាន ២៩៥៨.៥ពាន់លានរៀល (ចំណុល) ពោលគឺបានប្រែប្រួលកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរ ២.២% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ។

ស្ថានភាពក្រីក្រ និងប្រាក់ចំណូលប្រចាំថ្ងៃពិតប្រាកដ

នៅខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៧ ចំណូលប្រចាំថ្ងៃពិតប្រាកដរបស់ពលករងាយរងគ្រោះទាំង ១០ក្រុម បានធ្លាក់ចុះជាមធ្យម ៥% ធៀបនឹងខែដូចគ្នា ឆ្នាំ២០០៦ ក្នុងនោះចំណូលរបស់អ្នកធាក់ស៊ីក្លូ អ្នកលីសែង អ្នកលក់បន្លែតូចតាច អ្នករើសអេតចាយ អ្នកបរិភោគភោជនីយដ្ឋាន កម្មករសំណង់មានជំនាញនិងគ្មានជំនាញ ធ្លាក់ចុះ ហើយចំណូលរបស់ពិរក្រមទៀតគឺ កម្មករកាត់ដេរ និងអ្នករត់ម៉ូតូខ្ទប់ កើនឡើង រីឯចំណូលរបស់អ្នកស៊ីល្អិតធ្វើស្រែនៅដដែល ។

នៅខែកុម្ភៈ ២០០៧ ចំណូលប្រចាំថ្ងៃពិតប្រាកដរបស់កម្មករសំណង់មានជំនាញ និងគ្មានជំនាញ ធ្លាក់ចុះ ១៤% និង ១៥% ធៀបនឹងខែដូចគ្នា ឆ្នាំ២០០៦ ដោយសារចំនួនកម្មករសំណង់មានជំនាញនិងគ្មានជំនាញ កើនឡើង ។ ពួកគេមួយចំនួនបានចាកចេញពីជនបទជាមួយក្រុមគ្រួសារមកភ្នំពេញ ដោយសារជីវភាពខ្វះខាត ។ នៅពេលធ្វើអង្កេត មានកម្មករសំណង់មានជំនាញ ៥២% និងគ្មានជំនាញ ៣២% រាយការណ៍ថា ជីវភាពគ្រួសារខ្លួនបានគ្រាន់បីជាងមុន ក្រោយពេលបានមកធ្វើកម្មករនៅទីក្រុង ។

ចំណូលអ្នកធាក់ស៊ីក្លូ ធ្លាក់ចុះ ១៧% ពី ៧៨៨៣រៀល នៅខែកុម្ភៈ ២០០៦ មកត្រឹម ៦៥៣៤រៀល នៅខែកុម្ភៈ ២០០៧ ដោយសារមានការប្រកួតប្រជែងពីមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនផ្សេងទៀត ដូចជាកំណើនម៉ូតូទុកទុក និងម៉ូតូខ្ទប់ ។ អ្នកធាក់ស៊ីក្លូភាគច្រើន ធ្វើការ១១ម៉ោង/ថ្ងៃ និងប្រហែល ២៥ថ្ងៃ/ខែ ហើយចំណាយប្រហែល ៤០០០រៀល/ថ្ងៃ សំរាប់អាហារ ។ អង្កេតបង្ហាញថា អ្នកធាក់ស៊ីក្លូ ៥៨% មិនជួលកន្លែងស្នាក់នៅទេ ពីព្រោះពួកគេស្នាក់នៅផ្ទះថែវស៊ីក្លូ ហើយពួកគេបង់ ២០០០រៀល/ថ្ងៃ លើថ្លៃជួលស៊ីក្លូ ។ អ្នកធាក់ស៊ីក្លូ ៣០% ស្នាក់នៅតាមវត្ត ១០% ជួលកន្លែងស្នាក់នៅ និង ២.៥% រស់នៅជាមួយសាច់ញាតិ ។

នៅខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៧ ចំណូលប្រចាំថ្ងៃរបស់អ្នករើសអេតចាយ គឺ ៤៥៣០រៀល រីឯធ្លាក់ចុះ ៩% ធៀបនឹងពេលដូចគ្នាឆ្នាំមុន ដោយសារកំណើនចំនួនអ្នករើសអេតចាយ ដែលភាគច្រើនមកពីតំបន់ជនបទ ។ អ្នករើសអេតចាយ ៩៥% និយាយថា ចំណូលបានពីការរើសអេតចាយ គឺសំរាប់ទ្រទ្រង់ជីវភាពគ្រួសារ ។ ជាទូទៅ អ្នករើសអេតចាយចំណាយប្រហែល ២០០០រៀល/ថ្ងៃ សំរាប់អាហារ និងត្រូវធ្វើការ ១១ម៉ោង/ថ្ងៃ ដើម្បីចិញ្ចឹមជីវិត ។

តារាងជំនួសសេដ្ឋកិច្ច ~ ស្ថានភាពក្នុងប្រទេស

នៅខែកុម្ភៈ ២០០៧ អ្នកលក់បន្លែតូចតាច មានចំណូលប្រចាំថ្ងៃប្រហាក់ប្រហែលនឹងកាលពីខែកុម្ភៈ ឆ្នាំមុនដែរ (តារាង ៨) ។ អ្នកលក់បន្លែតូចតាច ៤៧% និយាយថា ចំណូលបានកើនឡើង រីឯ ៤២% រាយការណ៍ពីការធ្លាក់ចុះចំណូល ហើយ ១០% ថាមានចំណូលនៅដដែល ។ អ្នកលក់បន្លែតូចតាច ត្រូវការដើមទុន ២០ដុល្លារ សំរាប់ធ្វើអាជីវកម្មប្រចាំថ្ងៃ ហើយពួកគេ ៦៥% មកពីខេត្តនានានៅក្រៅក្រុងភ្នំពេញ ។ អ្នកលក់បន្លែតូចតាច ៦០% បានចូលរៀន តែមិនទាន់បញ្ចប់បឋមសិក្សាទេ ១០% បានចូលអនុវិទ្យាល័យ និង ៣០% ទៀតមិនដែលបានចូលសាលារៀនសោះ ។

អង្កេតលើអ្នកបម្រើតាមភោជនីយដ្ឋាន នៅខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៧ បង្ហាញថា ចំណូលប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគេ ធ្លាក់ចុះ ១៣% ធៀបនឹងខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៦ ដោយសារអ្នកបម្រើមួយចំនួនមិនមានការងារឡើងទាត់ ។ ប៉ុន្តែមាន ៦៥% បានឱ្យដឹងថា ជីវភាពគ្រួសារពួកគេបានប្រសើរឡើង ពីព្រោះពួកគេបានផ្តល់បៀវត្សរ៍ខ្លះទៅជួយឧបត្ថម្ភគ្រួសារ ។

ចំណូលប្រចាំថ្ងៃរបស់អ្នករត់ម៉ូតូខ្ទប់នៅខែកុម្ភៈ កើន ៣% ធៀបនឹងខែដូចគ្នា ឆ្នាំ២០០៦ ដល់ ៩១៤៤រៀល ដោយសារសាំងបានចុះថ្លៃ ហើយអង្កេតនេះបានគ្របដណ្តប់លើអំឡុងពេលចូលឆ្នាំមិន ។ អ្នករត់ម៉ូតូខ្ទប់ ៩០% រាយការណ៍ថា ចំណូលរកបានមិនអាចផ្គត់ផ្គង់គ្រួសារទាំងមូលទេ ពីព្រោះពួកគេត្រូវចំណាយលើអាហារអស់ ៤៥០០រៀល/ថ្ងៃ ។

នៅខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៧ កម្មករកាត់ដេររកចំណូលបានជាមធ្យម ១១.១៤៦រៀល/ថ្ងៃ រីកើនឡើង ២១% ធៀបនឹងខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៦ ។

នេះជារបាយការណ៍ចំណូលខ្ពស់បំផុត ចាប់តាំងពីការធ្វើអង្កេតដំបូងនៅឆ្នាំ២០០០ ដែលបណ្តាលមកពីកំណើនការងារក្នុងរោងចក្រ ហើយក្នុងនេះអ្នកឆ្លើយសំណួរ ៧៣% ប្រាប់ថា បានធ្វើការលើសពី ៦០ម៉ោង/សប្តាហ៍ ។ កម្មករកាត់ដេរ ៦៤% យល់ថា រោងចក្រនឹងបន្តដំណើរការយូរឆ្នាំទៅមុខទៀត ។ ម្យ៉ាងទៀតមានតែកម្មករ ៣២% ប៉ុណ្ណោះដែលអាចសន្សំប្រាក់សំរាប់បង្កើតអាជីវកម្មផ្ទាល់ខ្លួន ក្រោយពេលឈប់ធ្វើការនៅរោងចក្រ ហើយ ៥៣% បាននិយាយថា ចំណូលរបស់ខ្លួនមិនអាចលែងលក់សន្សំទុកបានឡើយ និង ១៥% មិនអាចបញ្ជាក់បាន ។ ជាទូទៅ កម្មករកាត់ដេរចំណាយប្រហែល ២៩០០រៀល សំរាប់អាហារប្រចាំថ្ងៃ ហើយចំណាយសរុបក្នុងមួយខែគឺ ១៥០.០០០រៀល ។

ចំណូលប្រចាំថ្ងៃរបស់អ្នកស៊ីឈ្នួលធ្វើស្រែ ស្ថិតនៅដដែលត្រឹម ៤១២៦រៀល ។ ពលករ ៧២% បានរាយការណ៍ថា ចំណូលរបស់ខ្លួនគ្រាន់តែជាថវិកាតូចមួយនៃចំណូលគ្រួសារប៉ុណ្ណោះ ពីព្រោះការងារនេះមិននឹងនរទេ ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត អ្នកស៊ីឈ្នួលធ្វើស្រែ ៣២% បាននិយាយថា ជីវភាពគ្រួសារបានប្រសើរឡើង ហើយ ៣៨% ប្រាប់ថា នៅដដែល និង ៣០% ទៀតថា ជីវភាពរបស់ពួកគេបានស្រុតចុះ ។ អ្នកស៊ីឈ្នួលធ្វើស្រែ ៤៨% មិនធ្លាប់ចូលសាលារៀនទេ ហើយ ៥២% ទៀត បានរៀនត្រឹមបឋមសិក្សាប៉ុណ្ណោះ ។

*រៀបរៀងដោយ
ប៊ុន ដូរិណា និង ផាន់ ដាលីស*

Cambodia Development Review—2007 Subscription Rates

Domestic Subscription (Individual)

English edition (\$14)   Khmer edition (5,000 riels) Payment by cash or local cheque (please add \$2 to cover bank charges for processing local cheques). Total payment enclosed.....

Domestic Subscription (Discount Price for Bulk Orders—Five Copies)

English edition (\$60 for five copies)   Khmer edition (20,000 riels for five copies) Payment by cash or local cheque (please add \$2 to cover bank charges). Total payment enclosed.....

International Subscription (Individual)

Thailand, Laos, Vietnam   English edition (\$25)*   Khmer edition (\$15)*
 Asia and Europe   English edition (\$30)*   Khmer edition (\$20)*
 Americas and Africa   English edition (\$35)*   Khmer edition (\$25)*

* Subscription includes postage. Payment by cash (in Phnom Penh) or cheque (please add \$25 to cover bank charges for processing US dollar cheques). At present CDRR can accept payment from overseas only by US-dollar denominated cheque or bankers draft. Total payment enclosed .....

Title: Mr   Ms   Dr   Other .....

First name: .....   Last name: .....   Position: .....

Organisation / Company: .....

Address [CCC Box if applicable]: .....

City / Province: .....   Country: .....

Telephone: .....   Fax: .....

e-mail: .....   Tick to receive regular information about CDRR publications via e-mail

To subscribe simply fill in this form and return it to CDRR with your payment. Please make cheques payable to the Cambodia Development Resource Institute. Do not send cash through the post.
Please inform the Publications Section at CDRR if your contact details change.

តារាង ១. តំរោងវិនិយោគកសិកម្មអន្តរជាតិ ឆ្នាំ១៩៩៨-២០០៦

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005 Q4	2006 Q1	Q2	Q3	Q4
	ប្រព្រឹត្តិកម្មជាប់លាប់ (លានដុល្លារ)											
កសិកម្ម	51.6	63.9	9.8	0.4	40.3	3.7	12.3	9.1	126.5	216.9	0.0	154.6
ឧស្សាហកម្ម	650.5	162.6	109.4	105.2	67.7	137.2	189.2	82.0	40.1	76.9	171.7	76.6
កាត់ដេរ	126.5	67.7	81.5	26.5	27.2	68.1	133.9	27.3	30.5	9.6	23.2	26.1
សេវាកម្ម	154.7	222.6	150.1	118.4	145.3	168.4	92.0	28.1	60.7	2,043.2	94.5	740.7
សណ្ឋាគារ និងទេសចរណ៍	112.0	171.8	79.8	73.8	47.1	124.1	55.9	22.6	0.0	26.2	3.5	315.3
សរុប	856.8	449.1	269.2	224.0	253.3	309.3	293.5	119.2	227.3	2,337.0	266.2	971.9
សរុប	-	-	-	-	-	-	-	-70.5	90.7	928.1	-88.6	265.1
សរុប	15.0	-47.6	-40.0	-19.5	10.5	31.1	-12.4	628.1	-52.2	2331.2	-34.1	715.4

Including expansion project approvals. Up to June 2006. Source: Cambodian Investment Board

តារាង ២. តំលៃតំរោងសំណង់នៅភ្នំពេញអន្តរជាតិ ឆ្នាំ១៩៩៨-២០០៦

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005 Q4	2006 Q1	Q2	Q3	Q4
	លានដុល្លារ											
ភូមិកម្ម ផ្ទះ	21.2	20.0	16.4	15.9	23.4	20.0	30.3	5.4	10.1	5.7	7.6	9.7
ផ្ទះល្វែង	227.3	290.5	174.8	167.8	179.9	91.6	167.6	45.1	39.9	51.8	67.1	54.5
ផ្សេងៗ	27.0	16.4	14.2	12.6	16.6	87.3	65.6	21.3	17.4	24.7	20.8	13.9
សរុប	275.4	326.8	205.4	196.2	219.8	198.9	263.4	71.8	67.4	82.2	95.5	78.1
សរុប	-	-	-	-	-	-	-	-6.1	-6.2	22.2	16.1	-18.1
សរុប	6.9	18.7	-37.2	-4.5	12.0	-9.5	32.5	12.0	-36.5	-21.2	24.8	8.9

Source: Department of Cadastre and Geography of Phnom Penh municipality

តារាង ៣. ការនាំចេញ និងនាំចូល ឆ្នាំ១៩៩៨-២០០៦

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005 Q4	2006 Q1	Q2	Q3	Q4
	លានដុល្លារ											
ការនាំចេញសរុប	784.4	941.1	1056.2	1268.2	1453.2	1708.1	2108.1	644.8	603.2	652.5	807.5	736.7
រួមមាន: សំលៀកបំពាក់	378.0	554.0	962.1	1202.2	1355.8	1628.4	2027.0	601.0	568.5	632.4	782.0	716.0
- ទៅសហរដ្ឋអាមេរិក	74.1	486.0	714.1	840.9	943.4	1099.8	1270.9	408.1	402.5	438.6	522.8	483.2
- ទៅសហភាពអឺរ៉ុប	-	-	228.1	323.3	356.3	414.7	590.8	145.3	110.6	142.2	188.1	160.1
- ប្រទេសផ្សេងទៀត	82.0	68.0	19.9	38.0	56.1	113.8	165.3	47.5	55.3	51.6	71.0	72.8
កសិកម្ម	-	-	94.2	66.0	97.3	79.7	81.2	43.8	34.7	20.2	25.5	20.7
- កៅស៊ូ	-	-	29.6	25.9	29.7	35.1	38.3	13.4	7.8	9.8	13.6	10.2
- ឈើ	-	-	32.9	22.3	16.0	10.2	11.1	2.0	2.1	2.3	2.5	1.7
- ត្រី	-	-	5.4	6.0	4.3	2.8	10.6	6.6	1.9	1.0	1.6	1.4
- ផ្សេងៗ	-	-	26.2	11.8	47.4	31.6	21.3	21.9	22.9	7.0	7.7	7.5
ការនាំចូលសរុប	1112.2	1237.4	1417.7	1501.4	1707.8*	1824.9	2149.0	691.1	690.7	774.9	784.3	807.1
រួមមាន: - សាំង	-	-	-	-	25.9	33.2	30.2	10.7	10.9	12.4	13.1	13.2
- ម៉ាស៊ីន	-	-	-	-	100.8	109.6	109.4	21.1	32.5	32.2	30.1	27.2
- សំភារៈសំណង់	-	-	-	-	12.9	80.8	95.3	26.2	37.0	39.1	42.5	35.8
- ផ្សេងៗ	-	-	-	-	1568.2	1601.3	1914.0	633.1	610.3	691.2	698.5	731.0
ជញ្ជីងពាណិជ្ជកម្ម	-327.8	-296.3	-361.5	-233.2	-254.6	-116.8	-40.9	-46.3	-87.5	-122.4	23.2	-70.4
ការនាំចេញសំលៀកបំពាក់សរុប	-	-	-	-	-	-	-	-15.3	-5.4	11.2	23.7	-8.4
ការនាំចេញសរុប	-	-	-	-	-	-	-	-11.7	-6.4	8.2	23.7	-8.8
ការនាំចូលសរុប	-	-	-	-	-	-	-	9.3	-0.03	12.2	1.2	5.9
ការនាំចេញសំលៀកបំពាក់សរុប	66.4	47.0	74.0	24.9	12.8	20.1	24.5	15.5	27.8	27.1	10.2	19.1
ការនាំចេញសរុប	59.0	20.0	12.2	20.1	14.6	17.5	23.4	18.3	30.3	26.7	10.6	14.3
ការនាំចូលសរុប	1.6	11.3	14.6	5.9	13.7	6.9	17.8	26.1	32.6	15.6	24.3	16.8

Import data include tax-exempt imports. Sources: Department of Trade Preferences Systems, MOC and Customs and Excise Department, MEF.

តារាង ៤. ចំនួនភ្ញៀវបរទេសមកដល់ប្រទេសកម្ពុជា ឆ្នាំ១៩៩៨-២០០៦

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005 Q4	2006 Q1	Q2	Q3	Q4
	ភ្ញៀវពាន់នាក់											
តាមផ្លូវអាកាស	186.3	262.9	351.7	408.4	523.0	456.0	626.1	251.5	275.4	204.4	224.2	325.0
តាមផ្លូវគោក និងទឹក	100.2	104.8	114.7	196.5	263.5	245.0	428.9	164.5	181.9	153.6	146.4	191.0
សរុប	286.5	367.7	466.4	604.9	786.5	701.1	1055.0	416.0	457.3	358.0	370.6	516.0
សរុប	-	-	-	-	-	-	-	28.7	9.9	-21.7	4.1	39.2
សរុប	30.9	28.3	26.8	29.7	30.0	-10.9	50.5	9.8	20.2	21.2	14.7	24.1

Source: Ministry of Tourism

តារាង ៥. ប្រតិបត្តិការវិភាគជាតិលើមូលដ្ឋានជាសាច់ប្រាក់ ឆ្នាំ១៩៩៨-២០០៦ (ពាន់លានរៀល)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006			
								Q4	Q1*	Q2*	Q3	Q4
ចំណូលសរុប	920	1326	1528	1529	1744	1765	2127	827.9	595.9	731.5	732.2	1,199.2
ចំណូលចរន្ត	-	-	-	1521	1728	1733	2107	701.6	593.2	726.9	716.8	844.4
ចំណូលពន្ធពន្យារ	676	956	1096	1096	1227	1220	1577	553.8	484.7	558.6	565.8	661.3
ពន្ធពន្យារ	376	432	376	376	424	395	513	189.8	135.5	151.7	157.2	200.0
ចំណូលមិនមែនពន្ធពន្យារ	204	348	424	424	501	513	530	147.8	108.5	168.3	151.0	183.1
អាជីវកម្មរ៉ែពេលវេលា	20	36	28	29	15	7	2	0.1	0.5	0.7	0.3	0.9
ប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍	88	108	124	122	123	120	94	38.0	11.4	30.0	11.7	30.0
ចំណូលជាមូលធន	36	12	8	9	16	31	19	126.3	2.7	4.6	15.4	354.7
ចំណាយសរុប	1296	1792	2332	2332	2948	2757	2932	998.9	881.7	1,012.0	924.0	1,078.4
ចំណាយជាមូលធន	368	624	976	977	1388	1171	1163	350.3	340.1	386.6	317.2	349.8
ចំណាយចរន្ត	980	1164	1356	1355	1560	1586	1769	648.6	541.7	625.4	606.9	728.7
អប់រំ និងសេវាភូមិភាគ	132	280	344	343	454	473	518	228.4	80.3	202.3	150.1	281.3
ការពារជាតិ និងសន្តិសុខ	448	464	404	405	438	411	423	71.4	78.1	116.7	155.3	170.1
ក្រសួងផ្សេងៗទៀត	332	412	636	637	668	702	828	348.8	383.2	306.4	301.5	277.3
គុណភាពជាទូទៅ	-380	-476	-804	-803	-1204	-992	-805	-171.0	-285.9	-280.5	-191.9	120.7
បរិយាប័ន្នប្រតិបត្តិការ	268	416	768	766	1249	886	864	269.0	257.6	333.3	228.6	296.5
បរិយាប័ន្នប្រតិបត្តិការ	112	60	36	37	-45	106	148	-97.9	28.3	-52.8	-36.7	-417.2

Provisional for 2006. * Revised. Source: Ministry of Economy and Finance.

តារាង ៦. សន្ទស្សន៍ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់ (បំរែបំរួល) អត្រាប្តូរប្រាក់ និងថ្លៃមាស (មធ្យមភាគតាមកម្រិតបរិច្ឆេទ) ឆ្នាំ១៩៩៨-២០០៥

	1998	1999	2000	2001*	2002	2003	2004	2005	2006			
								Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
								សន្ទស្សន៍ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់ (បំរែបំរួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន)				
ខេត្ត	-	5.8	5.4	-0.1	0.9	4.4	14.4	16.6	15.8	12.0	8.5	7.2
ភ្នំពេញ - ទំនិញគ្រប់ប្រភេទ	14.8	4.0	-0.8	0.2	3.3	1.1	3.9	6.6	6.1	4.5	4.9	3.4
- ម្ហូបអាហារ	14.1	7.6	-3.4	-2.5	1.8	1.5	6.4	10.6	10.6	6.3	5.8	3.3
- ធីកជំនួស	15.1	3.5	6.6	-4.2	0.3	4.9	9.7	10.2	9.7	10.0	10.1	6.8
								អត្រាប្តូរប្រាក់ ថ្លៃមាស ថ្លៃប្រេងឥន្ធនៈ (តាមអត្រាទិញទំនិញនៅភ្នំពេញ)				
រៀលក្នុង ១ ដុល្លារ*	-	-	3840.8	3916.3	3912.1	3973.3	4016.3	4,154.3	4,094.8	4,106.6	4,145.3	4129.4
រៀលក្នុង ១ បាតថៃ*	-	-	95.8	88.2	91.1	95.8	99.9	101.4	103.5	108.0	110.3	112.9
រៀលក្នុង ១០០ ដុល្លារអូស្ត្រាលី*	-	-	27.1	26.6	25.6	25.6	25.5	26.1	25.4	25.0	24.9	24.9
ថ្លៃមាស (ដុល្លារក្នុង១ដុល្លារ)	40.4	36.0	33.3	32.8	36.8	41.4	46.3	57.0	64.2	72.2	73.0	72.8
ថ្លៃមាស (រៀល/លីត្រ)	883	1065	1105	1329	1521	1508	3442	2,921	2,867	3,110	3,333	3,250
ថ្លៃមាស (រៀល/លីត្រ)	1378	1613	1760	2113	2084	2150	2633	3,750	3,767	4,000	4,200	4,050

* Revised. Sources: CDRI, IMF, NIS, Ministry of Planning, Ministry of Economy and Finance

តារាង ៧. ស្ថានភាពរូបិយវត្ថុ ឆ្នាំ១៩៩៨-២០០៦ (តុល្យនៅតាមកម្រិតបរិច្ឆេទ)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006			
								Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
								ពាន់លានរៀល				
ទ្រព្យសកម្មបរទេសសុទ្ធ	1726	2019	2589	3080	3737	4027	4797	5,475	6,410	6,682	6,958	7,224
ទ្រព្យសកម្មក្នុងស្រុកសុទ្ធ	-496	-576	-759	-876	-849	-698	-467	-450	-699	-637	-497	-282
សណ្ឋាគារសុទ្ធលើរដ្ឋាភិបាល	178	103	3	-75	-119	-128	-209	-421	-755	-831	-892	-853
សណ្ឋាគារចំពោះផ្នែកឯកជន	655	763	898	936	1059	1337	1817	2,394	2,778	2,997	3,288	3,628
រូបិយវត្ថុទូទៅ M2	1230	1443	1831	2204	2888	3328	4329	5,025	5,711	6,045	6,461	6,942
រូបិយវត្ថុ M1	543	531	540	609	813	937	1153	1,323	1,449	1,512	1,563	1,658
រូបិយវត្ថុផ្សេងៗ	687	911	1291	1594	2075	2391	3176	3,702	4,262	4,533	4,898	5,285
								បំរែបំរួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន				
រូបិយវត្ថុទូទៅ M2	15.7	17.3	26.9	20.4	31.0	15.2	30.0	16.1	27.0	30.6	29.4	38.2
រូបិយវត្ថុ M1	41	-2.2	1.7	12.8	33.5	15.3	23.0	14.7	20.9	24.4	22.2	25.3
រូបិយវត្ថុផ្សេងៗ	1.3	32.6	41.7	23.5	30.2	15.2	32.8	16.6	33.6	32.8	31.9	42.7

Source: National Bank of Cambodia

តារាង ៨. ចំណូលប្រចាំថ្ងៃតាមមុខរបររបស់ពលករអាយុក្មេង (ថ្ងៃថែរ ខែវិច្ឆិកា ២០០០)

	ចំណូលប្រចាំថ្ងៃ (ជាដុល្លារ)								បំរែបំរួលធៀបនឹងឆ្នាំមុន (%)			
	2000	2003	2004	2005	2006	2007			2006	2007		
	វិច្ឆិកា					កុម្មុៈ	ឧសភា	សីហា	វិច្ឆិកា	កុម្មុៈ	សីហា	វិច្ឆិកា
អ្នកលក់ស្លឹក	7594	8572	7614	7469	7873	8546	6063	7393	6534	-23%	-5%	-17%
អ្នកលក់ស្រូវ	6233	6676	6895	6545	6519	7375	5238	7045	6010	-13%	9%	-8%
អ្នកលក់បន្លែឆ្ការ	5256	6532	6947	6000	6186	6492	5197	6125	6125	-12%	-27%	-1%
អ្នករើសអេតាយ	2718	3944	4446	4416	4984	4512	4266	3903	4530	-2%	-19%	-9%
អ្នកបំរើតាមភោជនីយដ្ឋាន*	2111	4932	4448	4426	4670	4243	4292	4498	4078	-8%	16%	-13%
អ្នកស្តីល្បីល្បីថ្លៃ	4198	4177	4139	4365	4127	4541	4137	4653	4126	3%	10%	0%
កម្មកររោងចក្រកាត់ដេរ	6701	9577	9277	8816	9184	7860	9264	8957	11146	6%	3%	21%
អ្នករត់ម៉ូតូ	8610	10092	9204	8201	8884	8790	6744	8386	9144	-28%	-13%	3%
កម្មករសំណង់គ្មានជំនាញ	5399	6558	6382	5918	5974	6407	6028	5263	5094	-1%	-21%	-15%
កម្មករសំណង់មានជំនាញ	13127	13111	12679	10316	11750	9833	9466	10215	10146	-8%	-9%	-14%

* Waitresses' earnings do not include meals and accommodation provided by shop owners.

Surveys on the revenue of waitresses, rice-field workers, garment workers, unskilled workers, motorcycle taxi drivers and construction workers began in February 2000. Source: CDRI

តំបន់ ១០ ចេញពីការពឹងផ្អែកលើជំនួយ...

ខ្ញុំតែងគិតថា ប្រាក់ចំណូលដែលកម្ពុជានឹងទទួលបានពីធនធានធម្មជាតិ នាពេលឆាប់ៗ គឺជាឱកាសលើកទី២របស់កម្ពុជា ដើម្បីដំណើរការវិញនូវ កិត្យានុភាពនៃអារ្យធម៌ដ៏យូរលង់របស់ខ្លួន និងជាឱកាសលើកទី២ដើម្បីក្លាយ ជាគំរូ ជាទីប្រាថ្នារបស់ប្រទេសជិតខាងម្តងទៀត ។ ឆ្នាំនេះជាឆ្នាំដ៏មានបុក្ខ ដើម្បីចាប់ផ្តើម "ឱកាសលើកទី២" នេះ ។ យើងទាំងអស់គ្នាទើបតែប្រារព្ធ ពិធីចូលឆ្នាំកុរ ដែលជាឆ្នាំនៃជ្រូកមាស ។ ខ្ញុំយល់ឃើញថា ឆ្នាំជ្រូកគឺជាឆ្នាំ មានលាភពិសេសសំរាប់វិនិយោគទុន និងស្ថិរភាព ។ ខ្ញុំនៅតែគិតថា ដើម្បី ធានាស្ថិរភាព និងធ្វើវិនិយោគដោយឈ្លាសវៃដើម្បីកសាងអនាគតកម្ពុជា លក្ខណៈល្អៗរបស់ជ្រូក ដូចជា ភាពឆ្លាតវៃ ស្មោះត្រង់ ឡើងត្រង់ សប្បុរស និងឧស្សាហកម្ម ត្រូវមានជាចាំបាច់ ។

ឯកសារយោងសំខាន់ៗមួយចំនួនពីវិទ្យាស្ថាន CDRI

Corden, W.M. & J.P. Neary (1982), "Booming Sector and De-industrialization in a Small Open Economy", *Economic Journal*, 92 (December), pp. 825-848
Deacon, Robert & Bernardo Mueller (2004), "Political

economy and natural resource use", departmental work- ing papers (University of California, Santa Barbara)
Collier, Paul & Anke Hoeffler (2006), "Civil War", draft chapter for the *Handbook of Defence Economics* (University of Oxford)
Rosser, Andrew (2006), "The political economy of the re- source curse: A literature survey", IDS Working paper 268, Institute of Development Studies, UK)
Sok Sina, "Windfall Revenue from Oil and Gas in Cambo- dia: a Development Blessing or a Curse?", in *Annual Development Review 2006-2007* (Phnom Penh: CDRI)
UNDP (2005), "Review of Development Prospects and Options for the Cambodian Oil and Gas, Sector", Final Mission Report, 11-23 July
UNDP (2006), "A SWOT analysis of the Cambodian Economy", Discussion paper in cooperation with the Supreme National Economic Council and Harvard's Kennedy School

ឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយ

Annual Development Review 2006-07

by Ann Sovatha, Brett M. Ballard, Christian Sloth, David Craig, Eng Netra, Hing Vutha, Horng Vuthy, Jenny Knowles, Kasper K. Hansen, Kim Sedara, Lim Sovannara, Nou Keosothea, Pak Kim Choeun, Phann Dalis, Phim Runsinarith, Pon Dorina, So Sovannarith, Sok Sina, Top Neth, Thun Vathana and Tuot Sokphally

Working Paper 35:

Where Decentralisation Meets Democracy: Civil Society, Local Government, and Accountability in Cambodia by Kim Sedara and Joakim Öjendal

Working Paper 34:

Accountability and Neo-patrimonialism in Cambodia: A Critical Literature Review by Pak Kimchoeun, Horng Vuthy, Eng Netra, Ann Sovatha, Kim Sedara, Jenny Knowles and David Craig

Working Paper 33:

Natural Forest Benefits and Economic Analysis of Natural Forest Conversion in Cambodia by Kasper K. Hansen and Neth Top

ARTNeT (Asia-Pacific Research and Training Network on Trade):

Trade Research Institutions in Asia-Pacific: Capacity-Building Needs in Developing Countries by Hing Vutha, Larry Strange and K.A.S. Murshid

ឯកសារពិភាក្សាស្តីពីចេញផ្សាយ

- 1. Accountability and Planning in Decentralised Cambodia
- 2. Accountability and Public Human resource Management in Decentralisation
- 3. Accountability and Public Expenditure Management in Decentralised Cambodia